

φροντιστηριακός οργανισμός

ΦΑΣΜΑ
Group

σύγχρονο

μαθητικό φροντιστήριο

Μάθημα	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ – ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
Καθηγητής	ΟΜΑΔΑ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ
Τάξη	Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
Ημερομηνία	08/01/2023
Όνοματεπώνυμο	

Ο συγκεκριμένος δικανικός λόγος καταφέρεται εναντίον του Αριστογείτονα, ο οποίος, αν και οφειλέτης προς το κράτος, εξακολουθεί να ασκεί τα πολιτικά του δικαιώματα ενώπιον της Εκκλησίας. Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο ρήτορας, προκειμένου να πείσει τους δικαστές να κρίνουν τον κατηγορούμενο με αντικειμενικότητα, καταδεικνύει τα οφέλη που έχει η υπακοή στους νόμους καθώς και τα δεινά που επιφέρει η ανυπακοή.

Οὕτω δ' ἂν ἀκριβέστατα συνθεωρήσαιτε τὸ τοῖς κειμένοις νόμοις πείθεσθαι ἡλικὸν ἀγαθὸν ἔστιν, καὶ τὸ καταφρονεῖν καὶ τὸ μὴ πειθαρχεῖν αὐτοῖς ἡλικὸν κακόν, εἰ θεωρήσαιτε τὰ τ' ἐκ τῶν νόμων ἀγαθὰ χωρὶς καὶ τὰ διὰ τῆς παρανομίας συμβαίνοντα. Εὐρήσετε γὰρ τὴν μὲν παρανομίαν τὰ τῆς μανίας καὶ ἀκρασίας καὶ πλεονεξίας, τοὺς δὲ νόμους τὰ τῆς φρονήσεως καὶ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης ἔργα διαπραττομένους. Ταύτας γὰρ τῶν πόλεων ἄριστ' οἰκουμένας ἴδοιμεν ἂν, ἐν αἷς ἄριστοι νομοθέται γεγόνασιν· τὰ μὲν γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἀρρωστήματα τοῖς τῶν ἰατρῶν εὐρήμασι καταπαύεται, τὰς δ' ἐν ταῖς ψυχαῖς ἀγριότητας αἱ τῶν νομοθετῶν ἐξορίζουσι διάνοιαι. Ὅλως δ' οὐδὲν οὔτε σεμνὸν οὔτε σπουδαῖον εὐρήσομεν, ὃ μὴ νόμου κεκοινώνηκεν, ἐπεὶ καὶ τὸν ὅλον κόσμον καὶ τὰ θεῖα καὶ τὰς καλουμένας ὥρας νόμος καὶ τάξις, εἰ χρὴ τοῖς ὀρωμένοις πιστεύειν, φαίνεται διοικεῖν. Παρακαλέσαντες οὖν ὑμᾶς αὐτούς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βοηθήσατε μὲν τοῖς νόμοις, καταψηφίσασθε δὲ τῶν προηρημένων εἰς τὸ θεῖον ἀσεβεῖν. **Καὶ ταῦτ' ἂν πράξητε**, τὰ δέοντα ποιήσετε καὶ τὰ κράτιστα ψηφιεῖσθε.

Δημοσθένη, Κατ' Αριστογείτονος, Β', 26-25-27

Λεξιλόγιο:

χωρὶς: χωριστά

ὥρας: εποχές

ἀκρασία: ἔλλειψη μέτρου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. «Οὕτω δ' ἂν ἀκριβέστατα συνθεωρήσαιτε τὸ τοῖς κειμένοις νόμοις πείθεσθαι... αἱ τῶν νομοθετῶν ἐξορίζουσι διάνοιαι.»: να μεταφέρετε το απόσπασμα στη νέα ελληνική.

(20 μονάδες)

B. Ποια οφέλη προκύπτουν από την υπακοή στους νόμους και ποια δεινά επιφέρει στις πόλεις η ανυπακοή σύμφωνα με τον ρήτορα;

(10 μονάδες)

Γ1. Να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε πλήρως όλες τις δευτερεύουσες προτάσεις της πρώτης περιόδου.

(5 μονάδες)

Γ2. οἰκουμένας: να χαρακτηρίσετε τη μετοχή ως προς το είδος και το υποκείμενό της και να την αναπτύξετε σε ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση.

(3 μονάδες)

Γ3. «Καὶ ταῦτ' ἔαν πράξητε»: να χαρακτηρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης και να την αντικαταστήσετε με ισοδύναμη μετοχή.

(2 μονάδες)

Δ1. «Παρακαλέσαντες οὖν ὑμᾶς αὐτούς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βοηθήσατε μὲν τοῖς νόμοις, καταψηφίσασθε δὲ τῶν προηρημένων...»: να μεταφέρετε όλους τους κλιτούς τύπους της περιόδου στον αντίθετο αριθμό.

(4 μονάδες)

Δ2. Να σχηματίσετε τους ζητούμενους τύπους:

- **ἀκριβέστατα:** τον ίδιο τύπο στο θετικό βαθμό
- **συμβαίνοντα:** τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα
- **ἄριστοι:** τον ίδιο τύπο στους άλλους βαθμούς
- **ἐξορίζουσι:** τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα & στον αόριστο της ίδιας φωνής
- **φαίνεται:** το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου της ίδιας φωνής
- **προηρημένων:** το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' της ίδιας φωνής

(6 μονάδες)

*Ἡ περισσότερο χαμένη από όλες τις μέρες του ανθρώπου, είναι εκείνη κατά την οποία δεν γέλασε.
(Ἀριστοτέλης)*